

ประกาศคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

ที่ กน 3/2546

เรื่อง รายละเอียดอันเป็นสาระสำคัญแห่งสัญญาระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า
กับลูกค้าเพื่อทำการซื้อขายล่วงหน้าแทนลูกค้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การซื้อขาย
สินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติ บางประการ
เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35
มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้
กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกำกับการซื้อขาย
สินค้าเกษตรล่วงหน้าจึงออกประกาศกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ” หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ
คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้จัดหาและรับคำสั่งซื้อหรือคำสั่ง
ขายล่วงหน้าจากลูกค้า

“ลูกค้า” หมายความว่า ผู้ซื้อหรือผู้ขายซึ่งทำการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดโดยผ่าน
นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าหรือตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า

“การซื้อขายล่วงหน้า” หมายความว่า การซื้อขายล่วงหน้าตามพระราชบัญญัติการ
ซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542

“ข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า” หมายความว่า คำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายสินค้าเกษตรซึ่งผู้
ซื้อหรือผู้ขายส่งเข้าตลาดและได้รับการยืนยันการซื้อขายเกี่ยวกับปริมาณ ราคา ระยะเวลา
รับมอบหรือส่งมอบสินค้านั้นจากตลาดแล้ว

“สินค้าเกษตร” หมายความว่า ผลผลิตทางเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการ
แปรรูปผลิตผลทางเกษตรกรรมซึ่งคณะกรรมการตลาดกำหนดให้มีการซื้อขายล่วงหน้า

“สัญญา” หมายความว่า สัญญาระหว่างนายหน้าซื้อขายล่วงหน้ากับลูกค้าเพื่อทำ
การซื้อขายล่วงหน้าแทนลูกค้า

“ตลาด” หมายความว่า ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

ข้อ 2 สัญญาต้องทำเป็นหนังสือและอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดอันเป็นสาระสำคัญแห่งสัญญาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาดังต่อไปนี้

(1) การให้บริการของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า

ให้สัญญาที่มีข้อความที่ชัดเจน ระบุการตกลงของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ให้บริการรับคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายล่วงหน้าจากลูกค้าเพื่อทำการซื้อขายล่วงหน้าแทนลูกค้า รวมทั้งบริการอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่เกี่ยวข้องกับการบริการดังกล่าว

(2) รายละเอียดของค่าตอบแทนในการเป็นนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าตามอัตราที่คณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ากำหนด รายละเอียดของค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายล่วงหน้า (ถ้ามี) ซึ่งจำเป็นและสมควรที่จะเรียกเก็บจากลูกค้า

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องระบุอัตราและรายละเอียดของค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายล่วงหน้า (ถ้ามี) รวมทั้งต้องระบุให้ชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในภาระภาษีที่เกิดขึ้นจากค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายล่วงหน้า

(3) ข้อห้ามหรือข้อจำกัดในการซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้า (ถ้ามี)

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องระบุในสัญญาหากมีข้อห้ามหรือข้อจำกัด ในการซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้า เช่น คุณสมบัติของลูกค้า จำนวนสูงสุดของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้าที่จะพึงมีได้ เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อห้ามหรือข้อจำกัดดังกล่าว จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้าตามสมควรด้วย

(4) การยืนยันการซื้อขายล่วงหน้า (Confirmation)

ให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าระบุรายละเอียดที่ชัดเจนและเป็นธรรมเกี่ยวกับการยืนยันการซื้อขายล่วงหน้าให้แก่ลูกค้าซึ่งอย่างน้อยให้ครอบคลุมถึงวิธีการและระยะเวลาในการยืนยันการซื้อขายล่วงหน้า การยืนยันดังกล่าวต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือวิธีการอื่นใดที่ตลาดกำหนด

(5) การวางเงินประกันการซื้อขายล่วงหน้า

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบถึงอัตรา และ/หรือวิธีการ วางเงินประกันขั้นต่ำ การรักษาระดับเงินประกันขั้นต่ำและการวางเงินประกันเพิ่ม นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบถึงเงื่อนไขและวิธีดำเนินการของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า หากลูกค้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวางเงินประกัน ทั้งนี้ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้าตามสมควรด้วย

(6) การส่งมอบหรือการรับมอบสินค้าเกษตร

นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าต้องระบุระยะเวลาและวิธีการส่งมอบหรือรับมอบสินค้าเกษตร และมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า หากลูกค้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการส่งมอบหรือรับมอบสินค้าเกษตร ทั้งนี้ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้าตามสมควรด้วย

(7) การล้างฐานะข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า (Liquidation)

ให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าระบุเหตุการณ์ที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า จะทำการล้างฐานะข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้า เช่น ลูกค้าเสียชีวิต ศาลสั่งให้ลูกค้าเป็นบุคคลไร้ความสามารถ ลูกค้าถูกฟ้องล้มละลาย หรือมีเหตุการณ์อื่นใดที่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า เห็นว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการซื้อขายล่วงหน้าให้กับลูกค้า เป็นต้น โดยนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ต้องระบุเงื่อนไขและวิธีการล้างฐานะข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าไว้ให้ชัดเจน ทั้งนี้ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้าตามสมควรด้วย

(8) สิทธิและหน้าที่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าและของลูกค้า

ให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าระบุสิทธิและหน้าที่ของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าและของลูกค้าไว้ให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยให้ครอบคลุมถึงเรื่องการซื้อขายล่วงหน้า การดำเนินการเกี่ยวกับเงินที่ใช้ในการซื้อขายล่วงหน้า การจัดทำรายงานต่าง ๆ ให้แก่ลูกค้า ทั้งนี้ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้าตามสมควรด้วย

(9) คำเตือนเกี่ยวกับความเสี่ยงของการซื้อขายล่วงหน้า

ให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าระบุคำเตือนเกี่ยวกับความเสี่ยงของการซื้อขายล่วงหน้าว่า “การซื้อขายล่วงหน้าเป็นธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากการซื้อขายที่ใช้เงินประกันขั้นต่ำจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับมูลค่าของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า (Leverage or Gearing) การเคลื่อนไหวของราคาข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าเพียงเล็กน้อยจะมีผลกระทบต่อเงินประกันที่ลูกค้าฝากไว้หรือจะต้องฝากเพิ่มเติมในสัดส่วนที่สูงกว่าการเคลื่อนไหวของราคาข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งผลดีและผลเสียต่อลูกค้า การซื้อขายล่วงหน้าจึงอาจทำให้ลูกค้าสูญเสียเงินประกันขั้นต่ำและเงินประกันที่ฝากไว้เพิ่มเติมทั้งหมดได้ ในกรณีที่ราคาข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่เป็นผลเสียต่อสถานะของลูกค้าหรือมีการเพิ่มระดับเงินประกัน ลูกค้าอาจถูกเรียกให้วางเงินประกันเพิ่มเพื่อรักษาฐานะของข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า ในกรณีที่ลูกค้าไม่นำเงินประกันมาวางเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ลูกค้าอาจถูกล้างฐานะข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าที่ราคาขาดทุนและต้องรับผิดชอบผลขาดทุนที่เกิดขึ้นนั้น”

ทั้งนี้ ให้แสดงข้อความดังกล่าวด้วยตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น

(10) คำรับรองของลูกค้ำว่าได้ศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องการซื้อขายล่วงหน้า กลไกการซื้อขายล่วงหน้า ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการซื้อขายล่วงหน้า และ กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(11) การยกเลิกสัญญา

ให้นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าระบุเงื่อนไขและวิธีการในการยกเลิกสัญญาไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้ ลูกค้ำทราบว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ภายใต้เงื่อนไข และวิธีการที่ กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ลูกค้ำตามสมควรด้วย

(12) สาระสำคัญอื่นๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์กำหนด

ข้อ 3 โดยทั่วไปแล้ว ข้อความในสัญญาจะต้องให้ความเป็นธรรมตามสมควรแก่ คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย เช่น การไม่ให้สิทธิแก่นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่จะปฏิเสธความรับผิดชอบ ต่อลูกค้ำจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำโดยจงใจหรือโดยประมาทเลินเล่อของ นายหน้าซื้อขายล่วงหน้าหรือพนักงานของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า หรือ การกำหนด ข้อจำกัดความรับผิดของนายหน้าซื้อขายล่วงหน้าที่มีลักษณะอันไม่เป็นธรรม ต่อลูกค้ำ เป็นต้น

ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม 2546

อดิศักดิ์ โพธารามิก

(นายอดิศักดิ์ โพธารามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประธานกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์